

CONV 204/02

WG IV 7

NOTE

fra: sekretariatet
til: Arbejdsgruppe IV vedrørende Nationale Parlamenter
Vedr.: Referat af mødet den 18. juli 2002

1. Gruppen drøftede de nationale parlaments rolle med hensyn til at kontrollere nærhedsprincippet med henblik på det fælles møde med Arbejdsgruppe I den 22. juli. Følgende spørgsmål blev behandlet:

Har de nationale parlamenter en rolle at spille med hensyn til at kontrollere efterlevelsen af nærhedsprincippet?

2. Gruppen var enig om, at de nationale parlamenter har en rolle at spille med hensyn til at kontrollere efterlevelsen af nærhedsprincippet. Nogle påpegede, at de nationale parlaments fortrinsvis lovgivningsmæssige opgaver betyder, at de har et centralt ansvar for at kontrollere anvendelsen af nærhedsprincippet. Nogle talere fremhævede i den forbindelse, at de nationale parlamenter er tættere på borgerne, og at det kun er naturligt at tildele dem en rolle, når det skal besluttes, om det er bedst at vedtage lovgivning på nationalt eller overstatsligt plan.

Bør de handle alene eller sammen med andre?

3. Alle var enige om, at Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet har et centralt ansvar for at sikre, at nærhedsprincippet efterleves, når de foreslår og behandler lovgivningsforslag. Det blev understreget, at fuld respekt for nærhedsprincippet kun kan

sikres effektivt, hvis alle aktører samarbejder med hinanden. Det må heller ikke svække de europæiske institutioners nuværende beføjelser, hvis de nationale parlamenter tildeles en større rolle i den henseende.

4. Nogle nævnte Domstolens rolle, idet de går ind for, at denne efterfølgende skal kunne behandle sager vedrørende anvendelsen af nærhedsprincippet, som indbringes for den, skønt der var almindelig enighed om, at nærhedsprincippet er af hovedsagelig politisk karakter.

På hvilket eller hvilke stadier af lovgivningsprocessen bør de involveres?

5. Flertallet af talerne var af den opfattelse, at de nationale parlamenter bør involveres så tidligt som muligt. Man nævnte muligheden af at involvere de nationale parlamenter i den lovforberedende fase ved, at de på et tidligt tidspunkt gennemgår Kommissionens årlige lovgivningsprogram.
6. Nogle medlemmer foreslog, at de nationale parlamenter skal modtage lovgivningsforslag ved lovgivningsprocessens start (direkte fra Kommissionen) og undersøge, om et forslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det blev endvidere påpeget, at de nationale parlamenter bør have mulighed for at gennemgå lovgivningsforslag igen ved processens afslutning, da der ofte foretages betydelige ændringer i teksterne under forhandlingerne. Muligheden for, at de nationale parlamenter skal kunne gribe ind når som helst under processen, blev også nævnt.

Hvilken mekanisme vil være mest hensigtsmæssig?

7. Flertallet af talerne gik ind for en "procesbaseret" tilgang og afviste tanken om at oprette nye organer eller institutioner. Nogle medlemmer foreslog, at man ikke desto mindre også ser på, om de nationale parlamenter skal have mulighed for at føre en kollektiv debat om visse emner som f.eks. Kommissionens årlige arbejdsprogram. Et medlem udtalte, at man ikke bør udelukke muligheden for et nyt organ til kontrol med nærhedsprincippet bestående af medlemmer af de nationale parlamenter.

8. Nogle medlemmer mente, at parlamentskontrollen med nærhedsprincippet bør finde sted via regelmæssig kontrol med ministrenes handlinger i Rådet. Andre gik ind for at involvere de nationale parlamenter mere direkte gennem en specifik procedure, som giver dem mulighed dels for at være involveret i den lovforberedende fase (hurtig varsling), dels for at behandle lovgivningsforslag og udtale sig om, hvorvidt et forslag er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Denne fremgangsmåde har den fordel, at den bringer europæiske anliggender mere direkte ind i de nationale parlamenter, hvilket vil gøre dem mere opmærksomme på europæiske anliggender og give dem en følelse af ejerskab.
9. Alle talere var enige om, at en eventuel ny mekanisme skal være let og effektiv, og at den på ingen måde må forsinke lovgivningsprocessen eller hindre EU's aktiviteter.

Andre generelle bemærkninger

10. Der blev fremsat følgende bemærkninger under drøftelserne:
- Nogle medlemmer var af den opfattelse, at man for øjeblikket ikke fuldt ud udnytter mulighederne for at involvere de nationale parlamenter i europæiske anliggender, og at parlamenterne ofte ikke viser interesse for at tage et ansvar (eller ikke afsætter tilstrækkelig tid).
 - Der blev opfordret til mere direkte kontakter mellem Kommissionen og de nationale parlamenter, f.eks. ved at kommissærerne regelmæssigt briefer de nationale parlamenter (ved besøg eller telekonferencer), hvilket bl.a. kan have til formål at begrunde visse af Kommissionens initiativer og give de nationale parlamenter lejlighed til at blive mere fortrolige med Kommissionen. Kommissær Barnier stillede sig positivt til denne idé og oplyste, at han selv med regelmæssige mellemrum har holdt tale til EU-medlemsstaternes parlamenter. Der blev også opfordret til direkte fremsendelse af kommissionsdokumenter til de nationale parlamenter sideløbende med fremsendelsen til regeringerne og ikke kun via disse, som det er tilfældet for øjeblikket.